

Combinatieteelt: goede of slechte buren in de moestuin.

Combinatieteelt betekent dat je rekening houdt met de invloed die verschillende gewassen op elkaar hebben. Want goede buren en slechte buren in de moestuin maken een wereld van verschil. Ze kunnen elkaar versterken of juist verzwakken. Hieronder staat hoe je combinatieteelt op de juiste manier toepast in je moestuin.

Hoe werkt combinatieteelt?

Als het om combinatieteelt gaat, wil je natuurlijk het liefst goede buren naast elkaar in de tuin. Op die manier kunnen de planten elkaar versterken wat gezonde gewassen en een betere en grotere oogst oplevert. Planten versterken of verzwakken elkaar onder andere door middel van een bepaalde geur of stof die ze afstoten (bijvoorbeeld via de wortels). Door rekening te houden met goede en slechte buren in je moestuinplan, maak je een tuin waarin je goede combinatieteelt toepast. Een voorbeeld van goede buren in de moestuin: afrikaantjes (Tagetes) en wortels. Afrikaantjes houden met hun geur wortelaaltjes op afstand. Dit maakt het tot een goede buur voor wortels. Wanneer je deze twee dus naast elkaar plant, pas je goede combinatieteelt toe in de moestuin. Je kunt wel zeggen dat afrikaantjes en wortels echte moestuinmaatjes zijn.

Wist je dat: Tagetes door hun geur ook wel stinkertjes worden genoemd? Met hun geur houden ze niet alleen wortelaaltjes op afstand, ook de witte vlieg en mieren komen niet in de buurt van deze plant. Hierdoor is de plant ook een goede buur voor aardbeien, bieten, tomaten en aardappelen.

Meer moestuinmaatjes vind je hieronder:

Aardappels: afrikaantjes, bonen, dille, erwten, knoflook, koolsoorten, munt, oost-indische kers, spinazie, spruiten

Aardbeien: knoflook, peterselie, prei, radijs, sla, spinazie, tijm, tomaten, uien, wortels

Andijvie: koolsoorten, prei, stokbonen, tomaat, venkel

Bieten: dille, erwten, knoflook, komkommer, koolsoorten, koriander, sla, uien

Bloemkool: bonen, dille, oregano, selderij

Courgettes: mais, Oost-Indische kers, sla, stokbonen, uien

Komkommer: bonen, bieten, dille, erwten, knolvenkel, kool, koriander, mais, prei, selderij, uien

Koolsoorten: aardappels, andijvie, bieten, dille, erwten, kamille, koriander, prei, spinazie, tomaten

Prei: koolsoorten, Oost-Indische kers, schorseneren, selderij, tomaten, uien, wortels

Sla: aardbeien, dille, kool, prei, radijs, rode biet, tuinboon, tomaat, wortel

Snijbiet: koolsoorten, radijs, rammenas, wortels

Spinazie: aardappels, aardbeien, bieten, koolsoorten, radijs, rammenas, stokbonen, tomaten

Tomaten: sla, peterselie, prei, radijs, rammenas, spinazie, ui, wortels

Uien: aardbeien, bieten, bonenkruid, dille, kamille, komkommer, witlof, wortels

Wortels: aardbei, bieslook, bonen, dille, erwten, knoflook, kool, prei, radijs, rammenas, rozemarijn, salie, schorseneren, sla, snijbiet, tomaten, uien, witlof

Slechte combinatieteelt

Op dezelfde manier als de planten elkaar versterken, kunnen ze elkaar ook verzwakken.

Aardbeienplanten trekken bijvoorbeeld witte koolvliegjes aan, een vlieg die erg schadelijk is voor koolsoorten. Zet je aardbeien dus nooit naast koolsoorten in de moestuin.

Meer combinaties die het niet zo goed samen doen en je dus beter niet naast elkaar plant:

Aardappels: courgette, framboos, komkommers, pompoenen, selderij, tomaten, uien, zonnebloemen

Aardbeien: bloemkool, broccoli, komkommer, koolsoorten, spruiten

Bieten: aardappels, mais, stokbonen

Bloemkool: aardbei, erwten, tomaat

Courgettes: aardappels, komkommer

Komkommer: aardappels, aardbei, courgette, radijsjes, tomaten

Koolsoorten: aardbeien, mosterd, knoflook, uien

Prei: bonen, erwten, stambonen

Sla: peterselie, selderij

Tomaten: aardappels, komkommer, venkel

Uien: asperges, bonen, stambonen, erwten, koolsoorten

Wortels: bieten

Naast combinatieteelt is het goed om rekening te houden met **teeltrotatie**. Dit houdt in dat je een gewas niet jaar na jaar op dezelfde plek in de moestuin zet.

(Uit Edialux)

Met vriendelijke groet,
Chris van der Rijt